

Kære Maria Reumert Gjerding

Tillykke med udnævnelsen!

I Foreningen Rent Havmiljø Nu er vi glade for din målrettede indsats for at redde drikkevandet – vi er helt enige i, at det haster. Det er selvfølgelig ikke nogen løsning at blande nitratholdigt vand med rent vand for at nå ned under en grænseværdi, og det er nødvendigt at reducere landbrugets udledning af kvælstof. Det er bare langt fra nok, hvis vi også skal redde vores havmiljø.

Vores forening har fokus på Smålandsfarvandet, hvor havmiljøet er i kritisk tilstand. Her er årsagen primært Stignæs-virksomheden IWS, som i årevis har haft tilladelse til at udlede store mængder giftigt spildevand, blandt andet fra den norske olieindustri. På trods af myndighedernes meget lempelige miljøkrav har virksomheden i stort omfang overskredet grænserne, og i 2022 skabte udledningerne fra Stignæs mere iltsvind end alt det kvælstof, landbruget udledte til farvandet.

Dengang havde Slagelse Kommune tilsynet med virksomheden, som var fritaget for at måle for jern. Det giver sådan set mening, for man må slet ikke udlede jern til et havmiljø – det skaber jo iltsvind. Men det blev alligevel udledt sammen med en lang, lang række andre miljøskadelige og kræftfremkaldende stoffer i mængder langt over grænseværdierne.

Siden da har Miljøstyrelsen heldigvis overtaget tilsynet med IWS og arbejder netop nu, med otte års forsinkelse, på en ny miljøgodkendelse. Den haster også: Styrelsens egne undersøgelser viser, at miljøkvalitetskravene er overskredet for 37 stoffer i vandfasen, 3 stoffer i biota og 11 stoffer i sedimentet. Alligevel skriver styrelsen i sit udkast til en revurdering, at det ikke er nødvendigt at skærpe kravene til IWS, når nu landbruget skal reducere udledningen af kvælstof. Det er helt uforståeligt. Det er slet, slet ikke nok. Og hvorfor skal den virksomhed, der over to årtier har slået det meste liv i Agersø Sund og Smålandsfarvandet ihjel, ikke bidrage til at forbedre havmiljøet?

Det er også dybt bekymrende, at Miljøstyrelsen lægger op til at udpege en blandingszone omkring virksomhedens udledning og dermed fortsat accepterer betydelige overskridelser af miljøkvalitetskravene. Styrelsen ved udmærket, at man ifølge vandrammedirektivet artikel 4 og Bekendtgørelse 1433 af 21.11.2017 ikke må oprette blandingszoner i et havmiljø, der i forvejen er i en dårlig kemisk tilstand.

Derudover må vi påpege, at den igangværende revurdering ikke fritager tilsynsmyndigheden for pligten til at gribe ind efter miljøbeskyttelseslovens §§ 41 og 42. Derfor har vi for nylig bedt Miljøstyrelsen om at give IWS påbud om at reducere eller stoppe udledningen af bl.a. bly, kviksølv, arsen og benz(a)pyren. Vi kan næsten ikke bære at tænke på, at børnefamilier bader fra strandene på Enø og ved Bissrup og Kobæk.

Foreningen Rent Havmiljø Nu vil kraftigt appellere til, at du tager fat på sagen, inden styrelsen færdiggør den nye miljøgodkendelse, og vi vil meget gerne bidrage til, at din indsats bærer frugt. Vi har fulgt udledningerne og myndighedernes ageren i sagen siden 2004 og var også i tæt dialog med din forgænger, og det er jo lykkedes at få stoppet nogle af de norske importtilladelser. Desværre foreligger der så nu en ny tilladelse til import af belgisk spildevand, som indeholder de samme stoffer, der allerede findes i alt for store mængder i vandfasen, biota og sediment.

Kære Maria! Vi håber, at du vil sætte tid af til en snak med os så hurtigt som muligt – på Agersø, på Stigsnæs, i Skælskør eller i København.

På vegne af foreningens Rent Havmiljø Nu.

Jan Rasmussen
Henrik Toft Jensen
Helle Midtgaard
Sascha Faxe
Søren-Anker Jensen

PS:

Vi vedlægger nogle alarmerende tal, som stammer fra IWS' egne indberetninger til Kemidata. Det er vigtigt at bemærke, at koncentrationerne er målt i spildevand, som er fortyndet med rent vand, inden det blev udledt – grundvand, desværre.

Vedlagt er også et notat, udarbejdet af Advokatfirmaet Energi og Miljø og professor emerita dr.jur. Ellen Margrethe Basse. Det dokumenterer med al ønskelig tydelighed, at revurderingen ikke lever op til lovgivningen. Notatet er en del af vores kommentar til udkastet til ny udledningstilladelse for IWS.